

LIČNI OSVRT

NA PREVODILAČKU RADIONICU

Ovaj tekst nema pretenziju da bude naučno štivo koje će neko u doglednoj budućnosti možda proučavati, pa pobjedonosno utvrditi kako su se „stvari odvijale,” niti za cilj ima dužinu naučnog rada, čak ni po prostoformuli uvod-razrada-zaključak, nego samo da bude kratak uvid u tok jedne vannastavne aktivnosti koju je prvenstveno izvodilo nekoliko ljudi, nipošto izolovani solista. Iz tih razloga biće pisan u prvom licu, kao svojevrsan odlomak iz potencijalnih memoara, ili jedna moguća tačka gledišta među mnogima.

Radionica UG “Philologije” počela je sa radom u jesen 2003. godine, kada sam već četiri godine proveo radeći na Filološkom fakultetu, prve tri u zvanju lektora, i to 2001/2002. na prevođenju sa srpskog na engleski, na za mene dotad astronomski dalekoj trećoj godini studija. Godinu dana koja prethodi početku Radionice potrošio sam privikavajući se na rasterećenije, ali znatno manje cijenjeno mjesto asistenta-pripravnika, dakle, o prvoj godini naše radionice znam jako malo, iz kojeg razloga o njoj neću govoriti; tada su testiranje obavile kolege Mirjana Daničić i Nenad Tomović, a tokom te školske godine dio aktivnosti iznijela je i Nataša Šofranac, tada asistent-pripravnik, a danas asistent.

U jesen 2004. dobio sam dozvolu da lično izvršim testiranje, uz jednu dopunu ispitu: njegov sastavni dio postao je test sa 80 rečenica i isto toliko termina iz prava, ekonomije, medicine, lingvistike, istorije, geografije, tehnike i novinskog registra, bez negativnih poena. Ostalih 160 poena nosio je prevod sa engleskog na srpski, sa upotrebom rječnika (kod termina to, naravno, nije dozvoljeno). Najbolji kandidati imali su zbirno preko 180 bodova, i prosjek termina koje su znali bio je malo iznad 40, što odgovara nekoj simulaciji stvarnosti koja ih čeka kad diplomiraju (nisam ni očekivao da riješe sve termine, jer bi u tom slučaju Prevodilačka radionica bila izlišno trošenje svačije energije). Bilans na ispitu u jesen 2005, 2006. i 2007. bio je skoro isti – sa 140 poena na tekstu i 40 poena na terminima kandidati su mogli očekivati komotan opis, a iskreno se nadam da su tokom časova u dva semestra dostigli i viši nivo terminologije, kao i veću tečnost u prevodu tekstova.

Kako je jedna jesen zamjenjivala drugu, tako sam uviđao koji registar bi polaznicima više odgovarao – istoriju umjetnosti i opštu istoriju bacio sam u zapećak, povećao broj časova za prevod pravnih i ekonomskih tekstova, kao učesnik u prevodu *Velikog kućnog medicinskog priručnika* medicinu nisam mogao ostaviti po strani, a kao elektrotehničar energetike (jedan sam od vrlo rijetkih ljudi od filološke struke koji nisu išli u gimnaziju), hidroelektrane, računare i

projektila Fau-2 nismo zaobišli, koliko god se to ne sviđalo studentima, mada je bilo nekih entuzijasta (pogađate, muškaraca) kojima se to neizmerno dopadalo. Ukupno je svake godine upisivano 15 članova, i koliko pamtim, samo je jedan od 2004. godine bio neanglista (čestitke na takvom postignuću utoliko su razumljivije jer lično nikad ne bih položio takav ispit na sporednom stranom jeziku).

Kumulativno gledano, ovo su neke od tema koje smo pokrili tokom ovih godina rada, što u jednom, što u drugom smjeru prevoda: podizanje negacije u srpskom jeziku, kompenencijalna analiza, humanitarna intervencija, osnove američkog zakonodavstva, tumačenje presedana, komandna odgovornost, „Hondina” V-TEC tehnologija, matične ploče, godišnji izvještaj Bank of America (odlomak), izvještaj ovlaštenog revizora, finansijski dio poslovnog plana, terapija humanim proteinima u bolestima jetre, degenerativni reumatizam zglobova, uzroci zemljotresa, gradnja Huverove brane i doseljavanje Srba na Balkan. Moj lični favorit je tekst o neonatalnoj kardiohirurgiji, koji smo prevodili na srpski, mada ni neki ekonomski ne zaostaju previše po preciznosti koju traže.

Još sam skeptik po pitanju kvaliteta koji proizvodim, a tome me je naučilo gorko iskustvo prevođenja *Enciklopedije Britanike* godine 2005; ukratko, okupio sam tri četvrtine ekipe koja je to trebalo da prevede, i moj tim brojio je 17 osoba, prosječne starosti 26 godina. Sa Radionice 2004/05. bilo je uključeno šestoro, a rezultat je bio, blago rečeno, jako loš. Dogovor koji je stajao u potpisanom ugovoru (potpisao sam ga lično, uvjeren da ćemo to i moći da ostvarimo) bio je da na prevodilačkoj stranici od 1836 slovnih mjesta sa razmacima nećemo imati više od 5 lektorskih intervencija. Nažalost, pojedine odrednice su u toku lekture imale više crvenog nego crnog teksta, i nije mi bilo prijatno da objašnjavam kako se to dogodilo (prvenstveno zato što ni sam to nisam niti slutio). Tako je od 17 članova moje grupe (od kojih za njih 4 zaista ne znam zašto su izbačeni) ostala samo jedna osoba, kojoj ću zbog „preživljavanja” napisati i ime: Zoja Marjanović, eto sretnog slučaja, baš iz tekuće generacije Radionice. Troje polaznika je iste godine prevelo polovinu *Medicinskog priručnika*, i moram priznati da su to uradili bolje nego ja lično, valjda su imali više poleta, što nas starije nekada spasava i oslobađa većeg truda; zovu se: Bojana Dodić, Nemanja Rabrenović i Nataša Andrejić.

Godine 2007. okupljena je ekipa za prevod veb sajta Katedre za anglistiku, što je i učinjeno u roku od dva mjeseca, oko juna posao je bio gotov. Uslijedile su neke izmjene u tekstu pojedinih predmeta, ali to nema veze sa trudom radioničara, kao ni činjenica da sajt dok ovo pišem (23. april 2008) još čeka potpuno postavljanje i konačno lansiranje u kibernsvemir. Imena im stoje i na sadašnjoj internet stranici Katedre: Bojana Aćamović, Tereza Bojković, Nemanja Čalić, Tamara Đorđević, Nataša Miljković, Gordana Purić i Jelena Stanković. Još je rano za donošenje zaključaka o Prevodilačkoj radionici, pogotovo što u okviru “Philologije” ovo nije jedini jezički par, ali jedno mogu reći bez bojazni: kada uđete u učionicu gdje su studenti željni rada, i kojima možete davati gorepomenute teme za zabavu, takav rad ispunjava nastavnika, makar bio i fakultativan.